

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број П-01-2402

Датум 18 МАРТ 2019

КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
У КРАГУЈЕВЦУБр. П-01-26/3 25.02.2019. године
у Крагујевцу

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на основу члана 18. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011), члана 44. Закона о култури („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016 - испр.), као и члана 27. Статута Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (број П-02-26 од 08.02.2018. године - пречишћен текст), на седници одржаној 25. фебруара 2019. године, донео је

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину

I Усваја се Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину.

II Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину саставни је део ове Одлуке.

Образложење

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на седници одржаној 25.02.2019. године, разматрао је Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину, и донео Одлуку као у диспозитиву.

Председник Управног одбора
Универзитетске библиотеке у Крагујевцу

Проф. др Петар Веселиновић

Доставити:

- Архиви;
- Савету Универзитета у Крагујевцу.

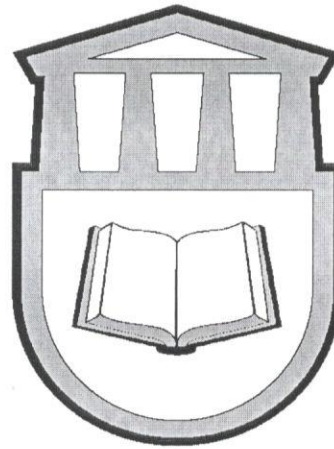
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА У КРАГУЈЕВЦУ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број 11-01-240

Датум 18 МАРТ 2019

КРАГУЈЕВАЦ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА
2018. ГОДИНУ

Крагујевац, фебруар 2019. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА 2018. ГОДИНУ

Универзитетска библиотека у Крагујевцу, након четрдесет година рада, наставља реализацију свог основног циља – унапређење услова за бољи образовни, истраживачки и научни рад студената и запослених на Универзитету у Крагујевцу, набавком адекватне литературе, подизањем нивоа техничке опремљености и континуалном едукацијом запослених уз сарадњу са свим чланицама Универзитета.

Реализација основне делатности – куповина уџбеничке и стручне литературе, остварена је само сопственим средствима, у 2018. години изостало је финасирање од стране Универзитета у Крагујевцу, те је број приновљених публикација знатно мањи него претходне године.

У фебруару 2018. године стручна комисија Народне библиотеке Србије усвојила предлог Универзитетске библиотеке, па су три легата - библиотеке целине проглашене за **културно добро од великог значаја**. У питању су легати Учитељске и Више педагошке школе, као и лична библиотека Светозара Стојановића, што доноси нову вредност установи и такође увећава обавезе у чувању и промовисању ове културне баштине.

Стални развој у библиотечком пословању не би био могућ без перманентне обуке запослених и сталних контаката и размене искустава са другим универзитетским библиотекама, као и библиотекама факултета Универзитета у Крагујевцу, како би се реализовала функционална библиотечно-информациона мрежа Универзитета. Реализован је већи број акредитованих курсева на коме су присуствовали и библиотекари факултетских библиотека.

Универзитетска библиотека је у сарадњи ВБС центром Народне библиотеке Србије организовала два термина курса *COBISS Каталогизација са нормативном контролом* за све библиотекаре Универзитета, док је један библиотекар похађао напредни курс – *Ажурирање CONOR нормативне базе*. У сарадњи са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ из Београда реализована су два курса *RDA и BIBFRAME: библиографски опис за 21. век* и *Вики-библиотекар* (основни и напредни курс), што значи да су библиотекари Универзитетске библиотеке укључени у заједницу која креира чланке на Википедији. Један библиотекар је похађао акредитовани програм - *Рад у библиотеци са студентима оштећеног вида*.

Висок ниво стручности запослених библиотекара резултирао је великим бројем објављених стручних и прегледних радова. Укупно је објављено 7 радова у стручној периодици и 8 радова на домаћим и међународним конференцијама и стручним скуповима који ће бити штампани у пратећим зборницима радова. Три библиотекара су добила звање вишег дипломираног библиотекара.

Посредством Заједнице високошколских библиотека, Универзитетске библиотеке у Београду, Нишу и Крагујевцу су учлањене у LIBER - Асоцијацију европских истраживачких библиотека, која за примарни циљ има примену пуних принципа отворене науке.

У току 2018. године није било кадровских промена, број запослених је непромењен од 2015. године.

Током године извршен је редовни попис и ревизија целокупног фонда библиотечко информационе грађе извора. Извештај о извршеној редовној ревизији библиотечко-информационе грађе и извора у Универзитетској библиотеци усвојио је Управни одбор, уз Одлуку о отпису изгубљених, физички дотрајалих и неактуелних јединица (укупно 5144 јединица).

У сарадњи са Центром за развој каријере, Универзитетска библиотека је наставила програм студентске праксе, према исказаним потребама установе. За овај програм могу конкурисати дипломи и студенти мастер академских студија факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу, који по завршетку ангажовања добију потврду о обављеној пракси.

Појединачни резултати пословања у 2018. години дати су у извештајима по Одељењима и службама.

I Органи управљања и надзора

Управни одбор је у 2018. години одржао три седнице на којима је разматрао и донео:

- Одлуку о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2017. годину;
- Одлуку о усвајању Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2017. годину;
- Одлуку о усвајању Извештаја о извршеном попису са стањем на дан 31.12.2017. године;
- Одлуку којом је дата сагласност на предлог Правилника о организацији и систематизацији послова у Универзитетској библиотеци у Крагујевцу;
- Одлуку о усвајању Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину;
- Одлуку о попису имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу са стањем на дан 31.12.2018. године;
- Одлуку о образовању Комисије за попис имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлуку о отпису јединица библиотечко-информационе грађе и извора.

Надзорни одбор је у 2018. години одржао једну седницу на којој је разматрао и донео:

- Одлуку којом је прихватио Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2017. годину и Извештај о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2017. годину, и оценио да је Универзитетска библиотека у Крагујевцу у 2017. години пословала у складу са Финансијским планом Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2017. годину, и другим актима који регулишу област пословања, као и да су органи пословођења и управљања Универзитетске библиотеке у Крагујевцу реализовали активности из Финансијског плана у складу са законом.

Управни и Надзорни одбор разматрали су и друга питања која су од интереса за рад и развој Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

II Одељење Библиотечке делатности

а) Служба набавке и обраде монографских публикација

Служба набавке и обраде монографских публикација у 2018. години, прикупљала је публикације куповином, поклонима и разменом. Као што је тенденција последњих година, највећи број књига добијен је у виду поклона.

Настављена је и устаљена пракса доставе *Обавезног примерка* публикација које се штампају под окриљем сваког појединачног факултета Универзитета. Све добијене публикације се пописују и достављају се месечни извештаји Генералном секретару Универзитета. Након инвентарисања и каталогизације у COBISS систему бивају уврштене у фонд Библиотеке.

У Табели 1, приказан је однос издавачке делатности и пријема публикација у фондове Универзитетске библиотеке за 2018. годину. Овогодишња продукција је већа у односу на претходну годину (50 монографских издања у 2017), па је и прилив у Библиотеку већи. Исти број издатих и поклоњених књига не значи да је Библиотека добила све што је издато ове године, јер је у броју достављених и нешто прошлогодишњих издања.

<i>Назив факултета</i>	<i>2018</i>	
	<i>издавачка делатност</i> *по подацима из COBISS система	<i>поклоњено УБКГ</i>
Економски факултет	7	5
Правни факултет	3	3
Филолошко-уметнички факултет	12 *има публикација у штампи	11
Факултет инжењерских наука	6	9
Природно-математички факултет	9	9
Факултет медицинских наука	7	7
Факултет техничких наука у Чачаку	3	5
Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву	6	0
Факултет педагошких наука у Јагодини	11	10
Педагошки факултет Ужице	5	4
Агрономски факултет Чачак	10	10
Факултет за хотелијерство и туризам	6	12
<i>укупно</i>	<i>85</i>	<i>85</i>

Табела 1: *Обавезни примерак*

Сви добијени дупликати размењени су или поклоњени факултетским библиотекама нашег и других Универзитета. Најфреквентнија размена вршена је са Филолошким факултетом Универзитета у Новом Саду. Остварена је размена са Универзитетом у Сарајеву.

У јулу месецу, фонд је увећан за 293 наслова у вредности од око 240.00,00 динара, које је Библиотека одабрала, из понуђених спискова Комисије за откуп књига Министарства културе и информисања Републике Србије, у оквиру Конкурса за откуп публикација за библиотеке за 2018. годину.

Захваљујући Народној библиотеци Србије и контакту са Одељењем за селективну набавку, успостављен је стални прилив публикација које Библиотека не поседује, а које су издате у 2017/18 години на другим Универзитетима или у комерцијалном издаваштву. Служба је наставила да води политику набављања искључиво стручне литературе како би на што рационалнији начин оправдало депоновање у веома попуњене магацинске просторе.

Током године фондови Библиотеке су се такође увећали захваљујући избору из месечних листа које доставља Одељење набавке Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" из Београда и Српска академија наука и уметности. Спискови одабраних књига, дистрибуирају се електронском поштом лицима задуженим за набавку књига других институција. На поклон су добијене и књиге од амбасаде Украјине у Србији и црногорске Академије наука и уметности.

Размена публикација са Конгресном библиотеком из Вашингтона САД (Duplicate Materials Exchange Program (DMEP)), започета у 2015. је настављена је и у 2018. години. У две пошиљке стигло је 62 наслова, није искоришћен сав кредит осварен слањем наших публикација у Конгресну библиотеку.

Табела 2. показује број нових монографских публикација, разврстан по видовима набавке. Иако је број купљених публикација знатно мањи него претходне две године, због изостанка финансирања од стране оснивача, то не умањује квалитет фонда, јер су купљене публикације одабране према силабусима факултета и дезидератима корисника.

<i>Начин набавке</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Куповина	237	230	99
Поклон	1.020	1.822	1297
Размена	11	24	62
Сопствено издање	2	4	6
Укупно	1.270	2.080	1.464

Табела 2: Укупна набавка

У Табели 3, показан је однос броја монографских публикација (сврстаних по језицима) и компакт дискова, које је Служба набавке и обраде монографских публикација инвентарисала и каталожки обрадила у COBISS систему обједињене каталогизације у последње три године.

Редни бр.	Публикације по језицима	Број публикација у 2016	Број публикација у 2017	Број публикација у 2018
1	Југословенска књига	1.120	1.619	1246
2	Енглеска књига	59	210	154
3	Немачка књига	18	89	19
4	Француска књига	13	105	22
5	Руска књига	50	44	7
6	CD	10	10	16
7	Каталози	-	3	-
Укупно		1.270	2.080	1464

Табела 3: Расподела броја обрађених монографских публикација по језицима

Од 01. јануара до 31. децембра, два библиотекара Службе набавке и обраде, каталошки су обрадила 4.787 записа, како монографских публикација, тако и аналитички обрађених чланака и саставних делова монографских и серијских публикација. Све монографске публикације су прошле кроз процес инвентарисања, уноса локацијских података у COBISS 3 окружењу и предате Служби за рад са корисницима.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2016	1.470	1.314	1.962	4.746
2017	2.130	1.029	3.271	6.430
2018	1.570	655	2.562	4.787

Табела 4: Обрада публикација у Службинабавке мон. публикација

У 2018. години, библиотекари Службе су, по захтевима универзитетског научног и наставног особља, радили на одређивању УДК бројева за монографије, серијске публикације, докторске дисертације, научне, стручне и прегледне радове издате у научним и стручним часописима и зборницима радова, као изради хетеро-цитатног индекса истраживача.

б) Служба набавке и обраде серијских публикација

Служба периодике успешно је остварила свој програм рада за 2018. годину. У локалној бази података Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, укупно је обрађено:

- 814 наслова серијских публикација
- 4681 бројева свих јединица (годишта)
- 1253 бројева јединица без података у пољу 997м (зборници, часописи без ознаке за свеску, број)
- 10366 бројева свезака у пољу 997м.

У 2018. години сигнирано је и допуњено 44 наслова часописа, 297 броја свих јединица (годишта), 4 броја јединица без података у пољу 997м, и 407 броја свезака у пољу 997м.

Сви наслови су преузети из узајамне библиографско-каталошке базе података, са одређеном редактуром у циљу побољшавања квалитета и информативности у локалној

електронској бази података. Часописи се смештају у магацин периодике по УДК систему, а у оквиру исте групе, публикације су смештене по наслову абecedним редом. Новија годишта свих наслова смештају се у Читаоницу периодике ради ефикасније услуге корисника и рационализације простора.

Готово све приспеле наслове часописа, Библиотека редовно добија као поклон издавача или институција. За часописе: *Даница* (Вукова задужбина), *Свеске* (Мали Немо из Панчева), Библиотека је претплаћена на годишњем нивоу. Упоредо, Служба периодике селективно уноси и часописе из старог фонда часописа, који до сада нису били у електронском каталогу. Приоритет обраде дат је часописима из области хуманистичких наука.

Аналитичка обрада прилога у серијским публикацијама - у току 2018. године креирано је 712 записа, 1441 запис је преузет и редигован из узајамне базе каталога, што чини 2153 нових записа. Уз аналитику саставних делова у другим публикацијама, тај број износи 2247 записа.

Поред инвентарисања, сигнирања, каталoшког описа, предметне и класификационе обраде, смештаја, претраживања и издавање корисницима серијске грађе, Служба ради и на аналитичкој обради чланака из серијских и монографских публикација. Критеријум за избор обраде аналитичких прилога врши сам библиотекар, првенствено према профилу корисника Библиотеке. Оваква обрада прилога доприноси и изради персоналних библиографија и библиографија радова у серијским публикацијама. Примат у обради се се односи на ауторство наставника и сарадника Универзитета у Крагујевцу, што се рефлектује у потпунијим библиографијама истраживача.

Докторске дисертације - за период јануар - децембар 2018. године креирано је 52 нова записа докторских дисертација, а преузето и редиговано 14 јединца, што је укупно 66 нових записа у бази Библиотеке. У Phaidra дигиталн репозиторијум Универзитета у Крагујевцу, до краја 2018. године, унето је укупно 632 записа докторских дисертација.

У НаРДуС - Национални Репозиторијум Дисертација у Србији, до краја 2018. године, налазило се 626 докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу. Све дисертације унете у Phaidra дигитални репозиторијум, бивају након пар дана аутоматски преузете у Национални репозиторијум.

Служба континуално наставља са прикупљањем и обрадом докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу, као и са прикупљањем дисертација других универзитета у Србији. Наставља се рад и на прикупљању јединица за Библиографију докторских дисертација Универзитета у Крагујевцу за период 2016- 2020. године.

Универзитетска библиотека у Крагујевцу наставља са објављивањем текуће *Библиографије докторских дисертација и магистарских теза Универзитета у Крагујевцу*. Првих пет књига обухватају период од 1960 до 2010. године. Шеста књига објављена је 2017. године у електронском облику, обухвата период од 2011. до 2015. године. У Служби се наставља са радом на додељивању УДК бројева за стручне, научне чланке, приказе или прилоге из часописа и зборника издатих на факултетима Универзитету у Крагујевцу.

Због већег прилива публикација током претходних година, као примарни проблем, неопходно је наћи додатни магацински простор, како за часописе, тако и за докторске дисертације, коју се смештене на неадекватним (дрвеним) полицама, те није могуће максимално искористити расположиви простор.

в) Служба а за рад са корисницима

Анализа података за 2018. годину и њихово поређење са подацима претходних година, показује да је ова Служба у свим сегментима, разноврсношћу и бројем активности, као и бројем трансакција, остварила планиране резултате у оквиру свих делатности којима се бави.

Од априла месеца 2018. године Библиотека је прешла на нову верзију сегмента за рад са корисницима, те се већина постојећих статистика може добити из система почев од тог периода. Народна библиотека Србије је дуплирала број улаза са којих Библиотека може приступити у систем (са три на шест), што олакшава рад библиотекара.

Број новоуписаних и корисника који су обновили чланарину је мањи него у претходној години, што је тенденција присутна последњих неколико година. Пад броја чланова, трансакција је резултат све мањег броја студената уписаних последњих година на факултете Универзитета.

Корисници - категорије	2017.	2018.
нови корисници	170	143
продужена чланарина	156	133
колективна чланарина	111	100
правна лица	90	91
бесплатна чланарина	16	20
укупно	534	487

Требало би наћи модалитет да сви студенти и запослени на Универзитету у Крагујевцу по аутоматизму буду чланови Библиотеке. До тада, у сарадњи са управама факултета нашег Универзитета релизовати могућности колективне чланарине. Колективну чланарину за своје запослене и у 2018. години обновили су Правни и Економски факултет.

За разлику од других библиотека, Универзитетска библиотека наставља са позитивном праксом пружања услуга лицима која нису чланови, пружајући им информације о траженој литератури, као и давањем сигнатура публикација из фондова факултетских и других библиотека.

Претраживање по захтевима корисника на ОПАК-у

	2017.	2018.
бр. претраживања	26.354	23.334
бр. приказаних записа	41.303	29.879

Месец	Број претраживања	Број приказаних записа
јануар	2097	2403
фебруар	2218	2846
март	2422	3999
април	1870	3109
мај	1865	2119
јун	1656	1920
јул	2227	2309
август	1362	2414
септембар	1743	2182
октобар	1913	2236
новембар	2327	2532
децембар	1634	1810
Укупно	23.334	29.879

Број претраживања дат у претходним табелама укључује и претраживања ван Библиотеке (путем Интернета) који корисници сами реализују. У овој статистици се не виде претраживања корисника у систему - књижничара и библиотекара који имају на годишњем нивоу преко 10.000 додатних претрага.

Претраживање мобилним уређајима путем мобилне апликације mCOBISS

	2017.	2018
бр. претраживања	235	212
бр. приказаних записа	158	113

Месец	Број претраживања	Број приказаних записа
јануар	22	7
фебруар	26	8
март	4	8
април	8	9
мај	62	33
јун	18	8
јул	0	0
август	30	26
септембар	22	3
октобар	1	1
новембар	4	1
децембар	15	9
Укупно	212	113

Издавање публикација за коришћење у читаоници и ван Библиотеке - задуживање и раздуживање грађе

	2017.	2018.
бр. позајмица	4 021	3576
бр. резервација	68	15
бр. продужавања	879	687

Месец	Број позајмица	Број резервација	Број продуживања
јануар	283	1	110
фебруар	394	0	95
март	301	4	68
април	312	5	66
мај	275	1	90
јун	315	4	60
јул	211	0	29
август	139	0	31
септембар	236	0	20
октобар	428	0	31
новембар	371	0	38
децембар	311	0	49
Укупно	3576	15	687

Број позајмица: све позајмице ван библиотеке и читаоници

Број резервација: све резервације грађе у библиотеци и преко COBISS/OPAC-а

Број продужавања: сва продужења грађе у библиотеци и преко COBISS/OPAC-а

Библиотекари врше претраживања у локалној бази, најчешће за потребе наставника и сарадника Универзитета и других корисника, али и у свим доступним базама расположивим преко КОБСОН сервиса, као и у каталозима других библиотека. Селективном дисеминацијом информација Библиотека, оправдава своју функцију сервиса Универзитета у Крагујевцу, односно пружања помоћи истраживачима да што брже и једноставније дођу до релевантних извора.

Међубиблиотечка позајмица у земљи:

- наши захтеви другим библиотекама

		2016	2017	2018
монографије	бр. захтева	245	292	248
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	101	98	118
укупно	бр. захтева	356	390	366
	реализовано	274	342	296

- захтеви других библиотека упућени Универзитетској библиотеци

		2016	2017	2018
монографије	бр. захтева	93	109	80
чланци у периодици и радови и зборницима	бр. захтева	3	11	19
укупно	бр. захтева	96	120	99
	реализовано	93	118	94

Током године настављено је са вођењем свеске дезидерата, а од 2011. корисници на пулту читаонице могу попунити листић – предлог за набавку публикација. Служба за рад са корисницима координира са Службом набавке у реализацији куповине.

У редовне активности Службе спадају и:

- Пријем новонабављених публикација;
- Смештај и означавање књижног фонда у магацинима ;
- Одржавање Рефералне збирке;
- Обрада монографских публикација и аналитичка обрада радова у зборницима (преузимање, креирање, редакција) како би појединачни радови били претраживи у бази. Библиотекари Службе преузели су, креирали и извршили редакцију 2459 записа (3390 у 2017. години)
- Одређивање УДК броја
- Слање опомене несавесним корисницима
- Издавање потврда студентима да се не дуже публикацијама 1180 потврда (1.343 потврде у 2017)
- Едукација корисника- редовно одржавање курса „Претраживање електронских каталога библиотека“

Изложбе

У 2015. години започета је активност реализације електронских изложби које се приказују у читаоници Библиотеке. Тематског карактера – везане за јубилеје догађаја или знаменитих личности, уз преглед литературе које Библиотека поседује на ту тему, остају трајно доступне корисницима депоноване у репозиторијум у постављене на веб страницу Библиотеке. Библиотекари су, поводом обележавања актуелних догађања у 2018, приредили 2 изложбе публикација из фондова Библиотеке које су пратили електронски каталози: *Трагом српске прошлости* -100 година од завршетка Првог светског рата и *Фројд и Јунг* – 100 година од првог међународног конгреса о психоанализи.

г) Служба за научне информације и развој

Настала од Одељења за информациону и рефералну делатност, ова Служба, има широк дијапазон услуга и веома разноврсне делатности. Недовољан број извршиоца и повећан број и обим услуга су обележили њен рад и у 2018. години.

Примарна делатност је рад на одржавању дигиталног репозиторијума Универзитета, додела корисничких налога и пружање корисничке помоћи, израда библиографија цитираности истраживача, међубиблиотечка позајмица монографија и чланака са иностранством, одржавање веб сајта Библиотеке и Универзитетске галерије, блога Библиотеке, портала дигиталне библиотеке, као и свих страница и профила на друштвеним мрежама. Одржавање портала универзитетских часописа Липар и Лицеум су такође под делатностима ове Службе.

Креирана је нова веб страна на сајту Библиотеке на којој је комплетно издаваштво које је Библиотека имала од оснивања.

Посебан сегмент рада је одржавање рачунарске мреже и комплетне опреме коју Библиотека поседује, како хардверски, тако и софтверски, што износи 36 умрежена рачунара.

Настављен је рад на дигитализацији, дела фонда старе и малотиражне књиге, (посебно издања које поседује само наша Библиотека) што је значајно са аспекте заштите фонда. Услуга дигитализације је уведена и у понуду услуга које Библиотека пружа другим лицима. На портал дигиталне библиотеке постављена је нова грађа.

Међубиблиотечка позајмица са иностранством и снабдевање научним документима је на сличном нивоу нивоу, у односу на претходну година, али је већи број остверених позајмица. Пад захтева за позајмицом књига и чланака и у другим универзитетским библиотекама, стоји у вези са све већим бројем тражених чланака у отвореном приступу и њиховој већој доступности на Интернету. Чешћа је и могућност набављања научног материјала директно од издавача, без посредне улоге библиотека. Укупан број захтева које је Библиотека реализовала, и дат је према следећој структури:

- наши захтеви иностраним библиотекама

бр. захтева	2017	2018
монографије	26	43
чланци у периодици радови у зборницима	18	8
укупно	44	51

- захтеви иностраних библиотека према Универзитетској библиотеци

бр. захтева	2017	2018
монографије	8	16
чланци у периодици радови у зборницима	3	4
укупно	11	20

Треба напоменути да око 10-15% захтева (који нису у овом броју) сваке године остане нереализовано, и поред вишеструког залагања библиотекара, јер корисник

накнадно одустане због цене услуге, или је наслов недоступан за позајмицу, па је немогуће добити га у року у коме је кориснику неопходан.

Од увођења услуге израде библиографија цитираности, на основу припремљене библиографије аутора, ова делатност је била доминантна у 2018. години, те је обрађено 187 захтева, (125 захтева у 2017. години).

Континуално током године, достављају се недостајући извештаји комисија администраторима Националног репозиторијума дисертација (Нардус) и коригују уочене грешке у подацима. Од октобра 2017. године, врши се администрирање корисничких налога запослених на Универзитету за коришћење софтвера *I-thenticate* за проверу плагијаризма.

У сарадњи са Центром за промоцију науке, у априлу месецу је одржан семинар о рецензирању за истраживаче са Универзитета.

Током 2018. године Универзитет у Крагујевцу је уступио Библиотеци велику количину информатичке опреме са два међународна пројекта, коју ће користити запослени и корисници Библиотеке. На располагању је нов дигитализатор, 2 лаптоп рачинара, 6 десктоп рачунара, један *all-in-one* рачунар, 20 таблета и монитор са touch екраном за преглед дигиталних садржаја. У току наредне године сва опрема треба да буде у функцији, уз опрему за асистивне технологије, за помоћ особама са оштећењем вида или слуха.

III Одељење правних, кадровских и административних послова

Одељење правних, кадровских и административних послова, односно Секретар Библиотеке као руководилац истог, је у 2018. години обављао нормативно-правне послове из делокруга рада Библиотеке. У том смислу, припремане су и седнице органа управљања и надзора, односно три седнице Управног одбора, као и једна седница Надзорног одбора.

Одељење правних, кадровских и административних послова је такође у 2018. години обављало послове везане за слање и пријем поште као и документације која се не доставља путем поштанских пошиљака, разношење библиотечко-информационе грађе и изворе по читаоницама и службама Библиотеке и старало се о одржавању хигијене у Библиотеци.

IV Инвестиције

Током 2018. године, Библиотека је имала већа инвестициона улагања, реализована сопственим средствима.

- Извршена је адаптација магацина стране књиге (замене водоводне и канализационе цеви, кречење) који је комплетно опремљен новим металним полицама;
- Укупно је купљено 280 дужних метара нових полица и делимично је увећан смештајни капацитет главног магацина;
- Реновирана су и 2 таолаета за запослене;
- Купљена 2 клима уређаја;
- Купљен један рачунар;

- Окречена читаоница Библиотеке и припадајућа канцеларија;
- Извршена замена врата на дотрајалим уградним плакарима и витринама.

Донета је Одлука о додели 500.000,00 динара, од стране Универзитета у Крагујевцу, али до краја календарске године ова средства нису уплаћена Библиотеци.

Послате две су пријаве на Јавни позив за подношење захтева за доделу финансијских средстава из буџета Републике Србије за реализацију инвестиционих пројеката у оквиру програма расподеле инвестиционих средстава МПНТР за 2018. годину – Пројекти ивестиционог оржавања. До краја године нису објављени резултати овог конкурса.

V Пројекти

Од 2017. године Библиотека је укључена у BE-OPEN, Erasmus+ пројект (из области K2 - изградња капацитета у високом образовању), у коме учествује шест државних универзитета у Србији, као и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Главни циљ пројекта је управо развој услова за имплементацију пуних принципа отворене науке. У складу са Платформу за отворену науку, Универзитет у Крагујевцу је крајем године усвојио институционалну платформу. Током године Библиотека је имала интезивну сарадњу са појединим факултетима, везано за праћење научно истраживачког рада и издаваштва факултета, како би се обезбедила боља видљивост. Као припремне радње за инсталирање нивоа дигиталног репозиторијума Универзитета, координисане су акције ажурирања података о истраживачима у E-CRIS.SR систему и активација ORCID међународних идентификатора свим истраживачима.

VI Издаваштво

Како Универзитетска библиотека од ресорног Министратва не добија новац намењен издавачким подухватима, пронађен је компромис. Сопствена средства омогућавају издавање електронских публикација, припремљених по свим правилима струке. По први пут штампање публикација омогућено је суиздаваштвом са другим установама, што даје нову вредност објављеним монографијама. Поред својих текућих активности библиотекари Универзитетске библиотеке су приредили две штампане и три електронске публикације, које доприносе афирмативности фонда:

- *Библиографија часописа Узданица* : (2003-2017) / Александар Дучић, штампана у суиздаваштву са Факултетом педагошких наука, који и издаје овај часопис
- Монографије *Књиге са посветом у личној библиотеци проф. др. Светозара Сројановића* / Катарина Карамидалковић, штампана у суиздаваштву са Институтом друштвених наука и издавачком кућом *Албатрос плус*.
- *Библиографија часописа Mobility & vehicle mechanics* [Електронски извор]: 1992-2017 / Јелена Владетић
- *Трагом српске прошлости* [Електронски извор] : каталог књига поводом 100 година од завршетка Првог светског рата : (1918-2018) / Катарина Карамидалковић, Марија Гордић

- *Милутин Миланковић* [Електронски извор] : 1879-1958 : 60 година од смрти : библиографија Милутина Миланковића у фондovima Универзитетске библиотеке у Крагујевцу / Радмила Царевић

VII Манифестације

У сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу, у јануару месецу је реализована промотивна сајамска манифестација - Дани универзитетске књиге, која је први пут на једном месту сакупила годишњу продукцију факултета у окриљу Универзитета. На тродневном догађају промовисани су научни резултати истраживача, наставника и сарадника, целокупно издаваштво објављено у току претходне календарске године, а све активности су биле медијски пропраћене.

Универзитетска галерија реализује своје садржаје у простору Библиотеке и летње сцене, а њене садржаје дефинише Уметнички савет. Одлуком о раду Универзитетске галерије, из октобра 2016. године, прецизније се дефинише начин рада и поставља управник Универзитетске галерије, што је у првом мандату директор Универзитетске библиотеке. Поред три запослена која су и чланови Савета Универзитетске галерије, сви радници Библиотеке ангажовани су на пословима организационе и техничке подршке и дежурстава, као и приликом свих других дешавања у простору Библиотеке.

У галерији Универзитетске библиотеке у Крагујевцу у 2018. години одржан је рекордни број манифестација које је организовао, Уметнички савет Универзитетске галерије, Филолошко-уметнички факултет и Универзитетска библиотека у Крагујевцу. Све манифестације су биле добро организоване и посећене и можемо их категорисати у:

- 11 изложби, од којих издвајамо изложбу уметничке збирке Универзитета, први пут изложене, посебно медијски пропраћене и посећене;
- 20 концерта, од којих су 3 одржана у оквиру Универзитетске летње сцене
- 16 промоција, стручних предавања и научних скупова.

Поставка изложбе уметничке збирке Универзитета је снимљена и креирана је 3Д панорама, постављена на сајт Универзитетске галерије.

Директор Универзитетске
библиотеке у Крагујевцу

Весна Абадић